

Innspill til kunnskapsgrunnlag om sirkulær økonomi, fra Infinitum AS

Graderte avgifter er et virkemiddel som fungerer

En gradert miljøavgift er årsaken til at Norge er blant de aller beste i verden på innsamling av drikkevareemballasje. Denne mekanismen fungerer godt, og kan brukes i mange bransjer for å skape en sirkulær økonomi.

Infinitum støtter Deloitte's anbefaling under punkt 2.2.1 i delutredningen om virkemidler, om bruk av avgift for å fremme bruk av sekundære råvarer. Gradert miljøavgift har motivert drikkevareprodusentene og handelen til sammen å bygge opp Norges svært effektive pantesystem, der 90-95 % av alle bokser og flasker samles inn.

Forbrenning bør ikke belønnes

Infinitum støtter videre forslagene om økt skatt på forbrenning av avfall. For drikkevarer bør dette løses ved at graderingen av dagens miljøavgift ikke knyttes til andelen innsamlet emballasje, men andelen innsamlet og resirkulert emballasje. Dette krever bare en enkel forskriftsendring.

Et enkelt grep kan gi betydelig effekt

Infinitums innsamling av plastflasker og bokser er et område der myndighetene med et enkelt grep kan skape en mer sirkulær økonomi og kutte CO2-utslipp betydelig. Bare på plastflasker kan utslippene reduseres med 80 000 tonn CO2 per år.

I tillegg til den graderte miljøavgiften, som fungerer godt, har drikkevareemballasje en fast grunnavgift. Denne har ingen motiverende effekt. Infinitum mener derfor at den bør endres til en gradert materialavgift som belønner bruk av resirkulert materiale, slik Deloitte anbefaler.

Situasjonen i dag er at innsamlet materiale i stor grad blir «nedsirkulert» til produkter som brukes og kastes, fremfor å resirkuleres igjen og igjen som drikkevareemballasje. Teknisk ligger alt til rette for at for vår innsamlede plast kan brukes til plastflasker mange ganger. Dette ville med dagens salgsvolum redusere CO2-utslipp med 80 000 tonn og forbruket av plast ned 18 000 tonn per år, av totalt 22 000 tonn. Det er et kutt på nær 80% i forbruket av ny plast til drikkevareflasker.

Barrieren er at flasker av ny plast er billigere for bryggeriene. Ved å endre grunnavgiften til en gradert materialavgift, vil vi raskt oppnå full sirkulær økonomi innen drikkevareemballasje. Effekten vil være den samme for aluminium som for plast. Både Miljødirektoratet og Skattedirektoratet har støttet en gradert materialavgift, men regjeringen har ikke tatt forslaget videre.

En enkel avgiftsendring her vil løfte Norge fra å være verdens fremste land på innsamling av flasker og bokser, til også å bli et sirkulært forbilde i verden på drikkevareområdet.